

O. Andrzej Napiórkowski OSPPE
Dyrektor Instytutu Teologii Fundamentalnej, Ekumenii i Dialogu
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

**LAUDACJA Z OKAZJI NADANIA
KS. PROF. DR. HAB. JANOWI DANIEŁOWI
SZCZURKOWI
HONOROWEGO CZŁONKOSTWA
TOWARZYSTWA TEOLOGÓW DOGMATYKÓW**

Szanowni Państwo, Członkowie Towarzystwa Teologów Dogmatyków,
Drodzy Goście!

Dziś, w tym szczególnym momencie, mamy zaszczyt i radość uhonorować jednego z wybitniejszych przedstawicieli polskiej teologii dogmatycznej – Księdza Profesora dra hab. Jana Daniela Szczurka – poprzez nadanie mu honorowego członkostwa naszego Towarzystwa. To wyróżnienie przyznawane osobom o wyjątkowych zasługach dla rozwoju dogmatyki katolickiej w Polsce jest wyrazem uznania dla życia poświęconego służbie prawdzie wiary, nauce Kościoła i formacji pokoleń teologów.

Towarzystwo Teologów Dogmatyków, powstałe w 2006 roku poprzez przekształcenie Sekcji Dogmatycznej Teologów Polskich przy Konferencji Episkopatu Polski, skupia środowisko polskich teologów katolickich specjalizujących się w dogmatyce. Jako prywatne stowarzyszenie wiernych działamy na rzecz pogłębiania refleksji teologicznej, a dziś witamy w gronie honorowych członków kogoś, kto uosabia ideały, na których opiera się nasza misja.

Genialny teolog średniowiecza, Anzelm z Canterbury, w swoim dziele *Proslogion* tak zwracał się do Boga:

Nie usiłuję, Panie, przeniknąć Twojej głębi, bo w żadnym razie nie przyrównuję do niej mojego intelektu, ale pragnę w jakimś stopniu zrozumieć Twoją prawdę, w którą wierzy i którą kocha moje serce.

To zdanie oddaje istotę podejścia Anzelma: teologia jest dla niego procesem intelektualnego zgłębiania wiary, które nie zastępuje wiary, lecz ją uzupełnia i pogłębia. Ten ojciec scholastyki (zm. 1109 r.) poprzez zasadę *fides quaerens intellectum* (wiara poszukująca zrozumienia) wyznaczył drogę i metodę uprawiania teologii. W swoich pismach Anselm sugeruje, że uprawianie teologii wymaga:

1) *pokory*: teolog musi uznawać granice ludzkiego rozumu wobec Bożej tajemnicy. W *Proslogion* podkreśla, że ludzkie poznanie Boga jest ograniczone, ale możliwe w pewnym stopniu dzięki łasce;

2) *rygoru intelektualnego*: italski benedyktyn kładł nacisk na logiczne i systematyczne podejście. Jego argumenty, jak ontologiczny dowód na istnienie Boga, są przykładem precyzyjnego rozumowania;

3) *wierności Kościołowi*: jako później arcybiskup Canterbury, Anselm podkreślał, że teologia musi być zgodna z nauczaniem Kościoła i opierać się na Piśmie Świętym oraz Tradycji;

4) *dążenia do prawdy*: teologia to dla mnicha z Aosty poszukiwanie prawdy o Bogu, które prowadzi do większej miłości i czci dla Niego.

Te cztery zasady dość szybko odnajdujemy w postawie i pismach naszego dzisiejszego Jubilata. Ksiądz Profesor Jan Daniel Szczurek urodził się 3 stycznia 1955 roku w Głogoczowie koło Krakowa, ochrzczony w parafii św. Marii Magdaleny, tam też przyjął I Komunię świętą i sakrament bierzmowania. Jego droga edukacyjna rozpoczęła się w Szkole Podstawowej w Głogoczowie (1962–1970), kontynuowana w Liceum Ogólnokształcącym w Myślenicach (1970–1974), a następnie w Wyższym Seminarium Duchownym w Krakowie. Po przerwaniu studiów na rzecz służby wojskowej (1974–1976) powrócił do seminarium, kończąc je magisterium z teologii w 1981 roku na Papieskim Wydziale Teologicznym (dziś Uniwersytet Papieski Jana Pawła II). Święcenia kapłańskie przyjął 17 maja 1981 roku z rąk kard. Franciszka Macharskiego, po czym rozpoczął pracę duszpasterską w Kętach.

Już od początku swojej naukowej drogi Ksiądz Profesor łączył posługę kapłańską z pasją badawczą. W 1983 roku uzyskał licencjat kanoniczny z teologii dogmatycznej, a po odmowie paszportu na studia w Rzymie kontynuował formację na Wydziale Filozoficznym, zdobywając kolejny licencjat w 1985 roku z filozofii nauki. Wreszcie, w latach 1985–1989, studiował na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie pod kierunkiem o. prof. Jeana Galota SJ, broniąc rozprawy doktorskiej pt. *La Christologia nella prospettiva sacerdotale secondo l'insegnamento del Concilio Vaticano II*. Po powrocie do Polski nostryfikował doktorat w 1997 roku

i rozpoczął pracę dydaktyczną jako asystent na Wydziale Teologicznym w Krakowie.

Dalsza ścieżka akademicka Księdza Profesora to pasmo osiągnięć naukowych: habilitacja w 2000 roku na podstawie pracy *Bóg Ojciec w źródłach teologii* oraz tytuł profesora nauk teologicznych w 2015 roku. W latach 1991 i 1995 pogłębiał wiedzę dzięki stypendiom w Catholic University of America w Waszyngtonie i na Karl-Franzens-Universität w Grazu. Od 2004 roku zatrudniony jako profesor nadzwyczajny, pełnił kluczowe funkcje: prodziekana (2003–2006), dziekana Wydziału Teologicznego (2006–2012), dyrektora Instytutu Teologii Dogmatycznej tego wydziału (2012–2020), kierownika studiów doktoranckich na tym wydziale (2006–2021). Przeszedł na emeryturę uczelnianą 1 października 2024 roku, pozostając aktywnym członkiem Towarzystwa Teologów Dogmatyków (od 1 października 2024 roku honorowym), Polskiego Towarzystwa Teologicznego oraz Polskiego Towarzystwa Miłośników Astronomii.

Dorobek naukowy naszego Profesora jest imponujący i skupia się na kluczowych obszarach dogmatyki: teologii trynitarniej, chrystologii, teologii kapłaństwa oraz opatrności Bożej. Wśród jego książek wyróżniają się następujące: *Trójjedyny. Traktat o Bogu w Trójcy Świętej jedynym*, trylogia *Teologia kapłaństwa w ujęciu integralnym* oraz *Opatrzność Boża i jej zbawcza celowość*. Opublikował ponad 76 artykułów w prestiżowych czasopismach, takich jak „Analecta Cracoviensia”, „Polonia Sacra” czy „The Person and the Challenges”. Jako redaktor naczelny „Analecta Cracoviensia” (2014–2024), sekretarz redakcji (1993–2011) i redaktor tematyczny (2012–2013), przyczynił się do rozwoju tego periodyku, redagując liczne tomy i indeksy. Tłumaczył prace wybitnych teologów, między innymi Jana Galota SJ i Jacques’a Dupuisa SJ, oraz uczestniczył w grantach badawczych, w tym MNiSW i NPRH.

Ksiądz Profesor był promotorem 6 doktoratów, 4 prac licencjackich, 42 magisterskich i 1 dyplomowej, formując nowe pokolenia teologów. Recenzował habilitacje, doktoraty i publikacje, organizował sympozja krajowe i międzynarodowe, wygłaszał wykłady gościnne w Polsce i za granicą (m.in. w Bochum, Grazu, Rzymie). Uczestniczył w prestiżowych konferencjach, takich jak sympozja Arbeitsgemeinschaft katholischer Dogmatiker und Fundamentaltheologie czy Zgromadzenia Ogólnego COCTI. Jego popularyzatorska działalność obejmuje książki, jak na przykład *Imię Jego niezgłębione*, i artykuły w prasie katolickiej, czyniąc teologię dostępną szerszemu gronu.

Za swe zasługi nasz Jubilat otrzymał liczne odznaczenia: Medal Komisji Edukacji Narodowej (2008), Złoty Medal za Długoletnią Służbę (2016), Medal Błogosławionego Ks. Jerzego Popiełuszki (2016), Odznakę Zasłużony dla Papieskiej Akademii Teologicznej (2001) oraz Medal *Bene Merenti* UPJPII (2024). Trzykrotnie został uhonorowany nagrodą Rektora UPJPII za osiągnięcia naukowo-dydaktyczne i organizacyjne.

Księżu Profesorsze, Twoje życie to świadectwo integralnego połączenia wiary, nauki, służby i eklezjalności. W duchu Soboru Watykańskiego II, którego nauczanie tak głęboko zgłębiałeś, ukazałeś nam Boga jako Trójjedynego Ojca Miłosierdzia, Chrystusa jako jedynego Kapłana i Opatrzność jako zbawczy plan. Jako honorowy członek Towarzystwa Teologów Dogmatyków pozostaniesz inspiracją dla nas wszystkich.

Gratulujemy i dziękujemy! *Ad multos annos!*

Gniezno, 15 września 2025